

Прэм'ера "Барыса Гадзюнова" М. Мусарскага ў Нацыянальным адміністрацыйным тэатры оперы ала падзеяў у культурным жыцці вліцці.

Увага да оперы зусім не выпадковая. "Барыс Гадзюноў" — рэфармацкі твор. Усё новае, што ўнёс імпазітар, стала ў значнай ступені значальным для далейшага развіцця музычнага мастацтва. Актуальнасць жанру народнай драмы ў перы ўскапынула многія розумы. У гэты час, не знікла яна і зараз. Магіма, у канцы XX стагоддзя падобныя довады і з'явіліся зыходным пунктам у рашэнні мастацкага савета тэатра на карысць пастаноўкі гэтага твора.

Яшчэ ў 1998 годзе адбылося канцэртнае выкананне "Барыса Гадзюноў", і, нарэшце, тэатр падрыхтаваў дачыненне ўвасабленне спектакля. Гэтая пастаноўка оперы запрацілі Мікалая Пілігіна, вядомага беларускага рэжысёра, які ўжо зарэкамендаваў і іншыя мастак з нестандартным тыпам мыслення і нетрадыцыйным паходам да сталых норм. Гэта яго

танні, з'яўляліся новай ідэяй. А ўсё гэта павінна злучыцца ў адно непарыўнае цэлае — паўнацэнны оперны спектакль.

Падрыхтоўчы перыяд пастаноўкі "Барыса" быў складаным і напружаным.

І вось наступіў дзень прэм'еры. Усё ўбачанае і пачутае ў гэты ве-

знаку таго, што адбывалася на сцэне.

Многае ў спектаклі запэжала ад трактоўкі галоўнага вобраза. Без сумнення, Алег Мельнікаў цара сыграў проста цудоўна. Ён паўставаў то магутным уладаром, то любячым бацькам, то грэшнікам, якога мучыць чаканне Страшнага суда. Вы-

НОВЫ «БАРЫС ГАДЗЮНОЎ»

дзень вопыт супрацоўніцтва з першым тэатрам, першым была збота над "Візітам дамы" С. Картэса. За дэкарацыяй гэтага спектакля адказвае мастак-пастаноўшчык Зіновій Марголін, запрошаны разам з М. Пілігіным. Безумоўна, падобны танца-патральны дзеянчы і музычнага характыву даволі незвычайны і, вядома, ўнёс свежыя думкі ў афармленне пастаноўкі і выбар канкрэтных роляў яго ўвасаблення.

Праца Сяргея Картэса, мастацка-кіраўніка тэатра оперы, Алёндра Ансімава, музычнага кіраўніка, Вячаслава Чарнухі, дырыжора Барыса Гадзюнова", і Мікалая Пілігіна была вельмі няпростай. Як і ў любым творчым калектыве, часам узніклі рознагалосіцы па тым або іншым пы-

чар не было прынята публікаю адзначна. Першае, што ўразіла глядацкую аўдыторыю, — дэкарацыі. Заслугоўвае асобай увагі і светлае афармленне спектакля. Лазерныя промні, нязвычайны для оперы, з'яўляліся ў ключавыя моманты сцэнічнага дзеяння, відаць, падкрэслваючы іх значнасць. Аднак не візуальныя эфекты вызначальны ў ацэнцы пастаноўкі оперы. Перапляценне і суіснаванне псіхалагізму, містыкі, рэлігіі — вось на што трэба звяртаць увагу ў "Барысе". Як гэта ўвасаблена сапістамі, спевакамі хору, музыкантамі аркестра? Што зрабіў для гэтага рэжысёр? Пакуль цяжка даць вычарпальныя адказы. Пройдзе час, улягуча эмоцыі, вось тады можна будзе атрымаць аб'ектыўную ад-

дачны ацэнкі дэр спевача дазволіў яму дасканала перадаць усе адценні настрою і піню развіцця вобраза ад душэўнага неспакою праз вар'яцтва да смерці.

Дзякуючы яркаму выкананню, запамніліся ролі Ксені (Е. Раеўская) і Фёдара (Г. Ляшук), дзяцей Барыса. Каларытнымі атрымаліся махав Варпаам (В. Кавальчук) і Міцюха, чалавек з народа (М. Качаноўскі). Многія харавыя сцэны ўражвалі рэалістычнасцю, а хор сялян і жабракоў "Хлеба, хлеба!" проста ўзрушыў слухачоў.

Канешне, кожны, хто прыйшоў у оперны тэатр, успрыняў "Барыса Гадзюнова" па-свойму. Што ж, інакш і быць не магло.

Наталля КАРДАШ.
Фота БелТА.